

L'APAGAFOCS

n° 14
ANY III

abril
2012

REVISTA ESPECIALITZADA EN LA HISTÒRIA I MEMÒRIA DELS COSSOS DE BOMBERS

SUMARI

Editorial....2

Incendi del Teatre Principal de Lleida....3

30 anys dels Bombers Voluntaris de Matadepera....5

Vandellòs I, el desastre que va vorejar l'autèntica tragèdia....8

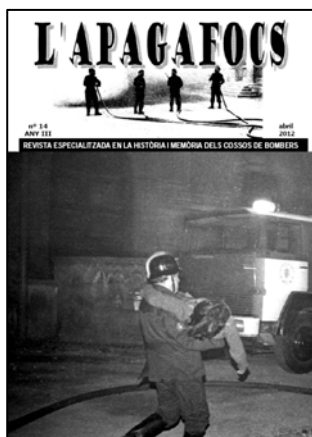
Hemeroteca Històrica: Els que avisen sense necessitat als bombers.

Diari La Humanitat (6/6/1932).....12

Bombers Voluntaris / Bombers Professionals: Missió Comuna....13

Ha estat notícia....15

Imatges: Bombers de Tremp 1978 i Bombers de l'Aeroport de Barcelona 1977....18

L'APAGAFOCS - Número 14, abril de 2012

Director: Marc Ferrer i Murillo

Consell Assessor: Carles Savalls i Ortiz, Joan Rovira i Morató, Jesús Mestre i Campi, Pius Dóniga i Fraile.

Col·laboradors en aquest número: Joaquim Pol, Carles Savalls i Ortiz, Joan Roma Salvó, José Luis Martínez Garrido i Marc Ferrer i Murillo, Marián Gutiérrez (in memoriam)

Fotografia de portada: Simulacre en l'Escola Industrial de Barcelona, novembre 1976. Autor Joaquim Pol (<http://www.flickr.com/photos/kimpol/>)

Fotografia de contraportada: Anunci de la casa "Biosca", publicat a la gasetta "La guerra y su preparación". Gener de 1930

Per col·laborar i/o rebre **L'APAGAFOCS** només cal enviar un correu electrònic a la nostra adreça email: historiesdebombers@gmail.com

L'APAGAFOCS és una revista que té com a principal finalitat estudiar i divulgar la història dels bombers catalans en qualsevol de les seves èpoques.

L'APAGAFOCS és una revista virtual i electrònica en format .pdf, gratuïta i sense ànim de lucre. No s'edita en format paper. No fem pagar per llegir-la ni comprar-la ni tampoc paguem als nostres col·laboradors/res. La seva periodicitat és trimestral. No rebem cap subvenció.

L'APAGAFOCS sí que es fa responsable dels articles publicats, ja que confiem en els nostres col·laboradors/res, i en el nostre propi saber fer, per publicar una cosa o una altra.

L'APAGAFOCS és una publicació que una vegada descarregada des de l'ordinador es pot fer amb ella el que es vulgui. Et convidem a reenviar-la i a difondre-la. Es permet reproduir i distribuir en qualsevol suport els articles publicats a la revista, sempre citant el seu origen i autor/a. No es permet la transformació de les obres sense l'autorització prèvia del seu autor/a.

Molts dels continguts de la revista es poden consultar per internet:

<http://historiesdebombers.blogspot.com/>

<http://twitter.com/Apagafocs>

<http://www.facebook.com/apagafocs.historiesdebombers>

EDITORIAL

Del 30 de març al 13 de juliol d'enguany es pot veure una exposició en el Castell de Montjuïc de Barcelona, titulada 'Catalunya bombardejada' i organitzada pel Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya, una institució pública que té per finalitat la recuperació, commemoració i foment de la memòria democràtica durant el període entre 1931 i 1980.

La mostra és un homenatge a les més de 5.000 víctimes mortals a Catalunya durant els bombardeigs indiscriminats de les aviacions italiana i alemanya durant la Guerra Civil. Explica, amb imatges, textos i objectes originals, com afectaren els bombardeigs, quins danys comportaren, quina resposta provocaren entre la població civil i què es pretenia amb aquests atacs sistemàtic

L'APAGAFOCS ha anat a veure la mostra, i quina ha estat la nostra sorpresa en constatar una sospita que fa anys que denunciem: l'oblit dels bombers en el període la Guerra Civil.

Ens sap molt greu, molt que en aquesta exposició no hi hagi un record pels cossos de bombers catalans. Barcelona, Tarragona, Reus, Lleida, Figueres, Granollers, Girona, per citar algun exemple, ja que van ser ciutats molt castigades pels bombardejos feixistes, on els seus bombers van tenir un paper exemplar i determinant alhora d'extingir incendis, salvar persones i fer tasques de desenrunament.

A part de l'exposició, des del Memorial Democràtic, també s'han organitzat una sèrie d'activitats paral·leles, com taules rodones, xerrades, guies i activitats pedagògiques, però el reconeixement cap als bombers és mínim.

No costava res, un petit record i homenatge a aquells bombers que van exposar les seves vides en les tasques de salvament i desenrunament, quan en moltes ocasions estaven al rescat mentre continuaven caient bombes.

Una vegada més i no ens cansarem de repetir que cal recuperar i reclamar que els bombers catalans també tenen el seu paper i protagonisme en la història del nostre país, en aquest cas, en la Guerra Civil. És important reivindicar la seva història i memòria, ja no tant sols pels propis cossos de bombers i els seus protagonistes, sinó per completar la història nacional.

Des de **L'APAGAFOCS** demanem, i exigim, a la Generalitat de Catalunya, al Memorial Democràtic, a la Direcció General de Prevenció i Extinció d'Incendis, a l'Ajuntament de Barcelona, al Servei de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments de Bombers de Barcelona, i a tots aquells Ajuntaments que van tenir un cos de bombers durant la Guerra Civil, que tinguin la dignitat d'organitzar un record per als seus bombers, ja que els focs de les bombes feixistes no es van apagar sols.

INCENDI DEL TEATRE PRINCIPAL DE LLEIDA

L'any 1876 es va cremar totalment el Teatre Principal de Lleida i la ciutat es va quedar sense un dels seus edificis més emblemàtics del moment.

❖ Marián Gutierrez

A les quatre de la matinada del diumenge 22 d'octubre de 1876, la ciutat de Lleida es despertava amb l'alarma que s'estava cremant el teatre.

L'edifici estava situat en el carrer Major, entre el carrer Cavallers i l'avinguda Blondel i fins la de la desamortització de l'any 1836, havia estat un convent d'agustins. L'any 1845 l'edifici ja va patir un incendi i va ser llavors quan va ser convertit en teatre, obra de l'arquitecte Pere Casals.

Tant bon punt es van sentir els primers crits d'alarma pel carrer, els veïns de les cases contigües van sortir al carrer, molts d'ells amb la roba de dormir i fins i tot van començar a treure els mobles de casa seva.

Sembla ser que els bombers no van arribar al lloc fins les sis del matí, i es van dedicar a tallar el foc que s'estenia per la part superior i pel cantó de l'Avinguda Blondel. L'aigua era extreta des de les fonts del carrer cavallers i la plaça Sant Francesc, així com també portada des del riu.

També fins al lloc del sinistre s'hi van atansar soldats i la Guàrdia Civil que també van col·laborar en les tasques d'extinció, així com la majoria de veïns.

L'arquitecte provincial, Julio de Saracíbar va comandar les tasques d'extinció, ajudat per

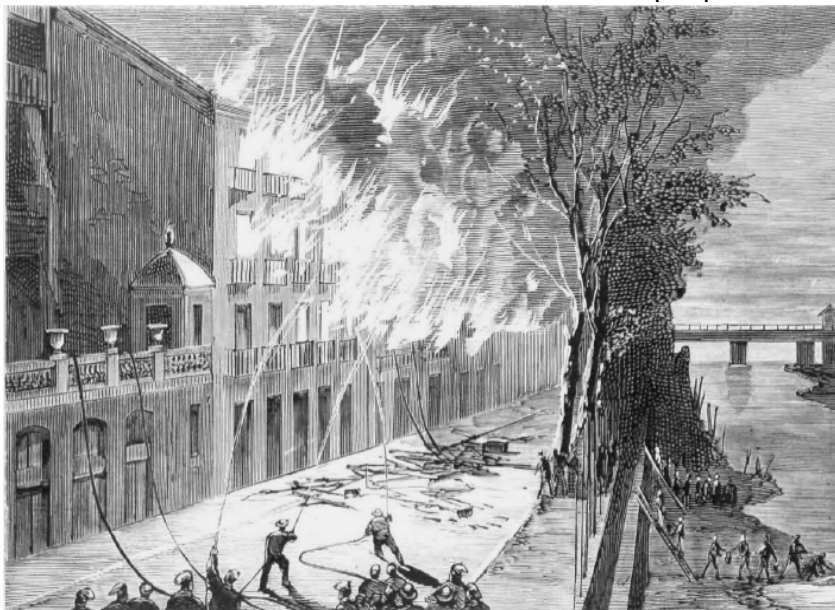
l'arquitecte Agapito Lamarca, el mestre d'obres del municipi Josep Viciano, així com varis mestres paletes.

Manel Farré es va encarregar de fer funcionar les bombes d'aigua, una d'elles propietat dels Ferrocarrils del Nord, i l'altres dues del municipi. Els bombers Ramón Mañé i Josep Solé van mostrar el seu valor personal al creuar habitacions que amenaçaven de caure i dirigir les manegues cap a llocs de difícil accés.

Només dos soldats van resultar lleument ferits en les tasques d'extinció, tot i que el secretari del jutjat municipal, es va fracturar un braç al passar per una escala de fusta que evitava les runes dels edificis incendiats.

Extingit el foc, els bombers van estar durant quatre dies, enderrocant pilars i parets que amenaçaven de caure.

L'edifici va quedar destruït completament i el centre de Lleida es va quedar sense teatre, si bé, es va perllongar el carrer Cavallers fins l'avinguda de Blondel. Anys més tard, el mateix solar va ser ocupat per l'Hotel Nacional.

En el llibre "Evocaciones ciudadanas" (1946), es narra com actuaven els bombers de finals de segle XIX a Lleida:

"En aquellos años, al iniciarse un incendio, al sonar el primer pito de alarma, don Ramón Mañé, industrial carpintero que ostentaba el

mando y a cuyas órdenes pertenecían buen número de albañiles y peones, y no pocos ciudadanos que no aspiraban a otra recompensa que la satisfacción de cumplir con un deber, iniciaba los primeros trabajos de organización al acudir al Parque, sito en la calle Mayor próximo al edificio del Ayuntamiento, y recibir a los primeros que llegaban y que aspiraban a tomar el número uno que merecía una modesta recompensa, pero, en verdad, lo que interesaba era la satisfacción de ser el primero en acudir al iniciarse la alarma. Reunidos los indispensables, se procedía a sacar del Parque las bombas, picos, palas, mangas, cuanto material podía utilizarse, pobre y bien escaso en verdad.”

* Marián Gutierrez, treballava a la Regió d'Emergències de Lleida i va morir el 2 d'abril de 2012, després d'una llarga malaltia. Fa uns mesos ens va enviar molta informació sobre aquest incendi i li vam demanar que ens fes un article, però ens va dir que per la seva malaltia no podia fer-ho. Des de l'Apagafocs, hem redactat l'article i hem posat a la Marián com autora, per fer-li un homenatge per totes les seves col·laboracions.

Fotografies: La Ilustración Española.

30 ANYS DELS BOMBERS DE MATADEPERA

La petita població de Matadepera, al Vallès Occidental, té un cos de Bombers des de l'any 1982 i enguany és el seu 30 aniversari.

❖ Marc Ferrer i Murillo

Fins a la dècada dels vuitanta del segle XX, els incendis que hi havien a Matadepera eren apagats pels propis veïns o pels bombers de Terrassa. També durant molts anys va existir un cos de sometents que s'encarregava tant de la

vigilància del poble com de atendre qualsevol sinistre que es pogués produir.

El 15 de desembre de 1981 es va declarar a Matadepera un gran incendi forestal a Can Solà del Racó. Després de 24 hores els Bombers de la Generalitat de Catalunya donaven per apagat aquest incendi, cremant 70 hectàrees. Hi havien participat 9 parcs de bombers i un bon nombre de voluntaris de Matadepera. A partir d'aquest dia podem trobar l'origen, de manera seriosa i mínimament organitzada, dels Bombers Voluntaris de Matadepera.

Després d'aquest incendi, l'Alcalde de Matadepera, Víctor Peiró, va fer una citació dirigida al veí Ramon Guinjoan Barons (que fins aquell moment era bomber voluntari de Terrassa i un dels primers bombers voluntaris de la Diputació de Barcelona), per convocar una reunió, amb la finalitat de parlar dels incendis forestals. De la reunió en van sortir les bases per la creació del Cos de Bombers Voluntaris Municipals de Matadepera, amb el senyor Ramon Guinjoan com a cap de bombers, Miquel Busqueta i Fuertes com a sotscap, i una quinzena de membres. L'Ajuntament va coordinar la creació d'aquest cos

facilitant els baixos del consistori per guardar el material. El primer material del que van disposar van ser motxilles apagafocs, pales i ventalls. Com a vestimenta es varen comprar uns "monos" de treball de color groc. Posteriorment es va comprar camises i pantalons de color blau, imitant l'uniforme dels Bombers de la Generalitat.

El primer servei oficial va ser el 19 de juny de 1982 i es va tractar d'unes pràctiques a Can Solà del Racó, amb Bombers de la Generalitat de Catalunya.

Una de les primeres actuacions importants del nou Cos de Bombers de Matadepera es va produir el 9 de juliol de 1982, a la muntanya de Sant Llorenç. Els bombers de la Generalitat no van poder enviar efectius, i van ser exclusivament una quinzena de membres del cos del Matadepera, juntament amb veïns que disposaven de motos de trial, que amb material compost per motxilles, dalls i branques, van fer front a les flames i van apagar l'incendi que s'havia declarat a La Mola.

Dos anys més tard, al 1984, l'Ajuntament de Matadepera va cedir, l'antiga casa dels mestres, al Passeig Arnau, per poder guardar tot el material i fer alhora de seu per al col·lectiu de bombers. Durant els primers anys, els bombers van realitzar diversos tipus d'intervencions, destacant els aiguats de l'any 1983 o les nevades de l'hivern de 1986 (més de 5.000 pins trencats al poble), i sobretot, múltiples recerques d'excursionistes perduts per la muntanya de Sant Llorenç, així com el rescat de

persones accidentades. A més, durant els mesos d'estiu es van fer tasques de vigilància i prevenció d'incendis forestals.

Aquells primers anys, hi havia una mitjana de 20 serveis anuals, sent la majoria incendis

Un grup de bombers l'any 1991

forestals i rescats de muntanya. Aquests serveis es feien normalment amb vehicles particulars i en alguna ocasió, si estava disponible, s'agafava un Land Rover llarg, que l'Ajuntament havia destinat per la Policia Municipal primer, i per la Brigada d'Obres posteriorment. Aquest vehicle comptava amb remolc i una cuba d'aigua, que l'Ajuntament feia servir per recs de carrers, jardins i el camp de futbol, i els bombers l'utilitzaven per tasques dins del municipi, per extingir incendis així com altres tipus d'intervencions.

Però d'aquests primers anys, cal citar també els incendis forestals. A destacar el del 18 d'agost de 1986, que es va iniciar a mitja tarda a les proximitats de la Casa de l'Obac, i que ràpidament es va estendre fins a Matadepera, arribant a les proximitats de les urbanitzacions Les Pedritxes i Els Rourets, i a les proximitats del turó de la Cardina i la Barata. Es van cremar 490 Ha, 207 en el terme municipal de Matadepera, sent l'incendi més important que es recorda.

A partir de l'any 1986, Ramon Guinjoan, amb l'ajut de Francesc Arnau, funden l'Agrupació de Defensa Forestal (ADF) de Matadepera, per poder dotar pel poble d'uns ajuts que la Generalitat i Diputació donaven als municipis per arranjar camins i comprar material, cosa que mitjançant Bombers no es podien demanar. A més a més, la creació de l'ADF va permetre que els bombers tinguessin un important suport en la prevenció i extinció d'incendis forestals.

En el mes de novembre del 1988, l'Ajuntament de Matadepera i la Generalitat de Catalunya, van signar un conveni on el cos de Bombers Voluntaris de Matadepera deixava de ser un cos municipal per integrar-se al Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya, i Ramon Guinjoan va ser ratificat com a cap de parc dins l'organigrama dels Bombers de la Generalitat de Catalunya. Es va augmentar la plantilla de bombers a 25 persones. El

mes següent es va acordar instal·lar el parc de bombers a les antigues escoles del poble. El 22 de juliol del 1989, l'Ajuntament va inaugurar el que seria l'actual Parc de Bombers, al carrer Joan Paloma, l'antic edifici de nens l'Escola del

Poble, una casa datada de 1925. Aquell mateix estiu, l'Ajuntament també va pagar l'adquisició del primer camió bomba, un Pegaso 3046, dels anomenats "egipcis", amb una cuba per portar 3.500 litres d'aigua i tot terreny. I també els Bombers de Matadepera van tenir els seus primers auxiliars forestals, com a reforç de la campanya d'estiu per fer front als incendis forestals.

L'any 1993 el Cos de Bombers disposa del seu primer vehicle lleuger per transport de material i personal, un Lada Niva. L'estiu del 1994 els bombers locals van ser mobilitzats en els importants focs que van assolir la comarca i la Catalunya Central. L'any 1996 van entrar 6 bombers, i van tenir la particularitat de ser la primera promoció del parc que va rebre el curs i les classes de formació a l'Escola de Bombers. En el mes de març de 1997, Ramon Guinjoan va rebre la medalla d'or pels seus 35 anys de servei com a bomber voluntari. El 11 de desembre va morir, víctima d'una llarga malaltia, el sotscap de parc, Miquel Busqueta.

En el mes de maig 1998, Ramon Guinjoan va rebre el nomenament com a caporal, després de rebre la formació reglamentaria a l'escola de bombers. Durant la dècada dels noranta, el nombre mitjà de serveis va ser d'un centenar per any. El 30 de novembre del 2000, el bomber voluntari Francesc Arnau "Ciscu" va morir després d'estar uns dies hospitalitzat a causa d'un accident de trànsit, conseqüència de patir un infart mentre conduïa.

El dia 21 de maig del 2001, Ramon Guinjoan va presentar la carta de renúncia com a cap de parc per diferències amb l'Administració per protestar pel mal tracte ofert als bombers voluntaris. Va ser substituït per Guillem Montagut. Marcel·lí Bosch va ser nomenat com a sotscap de parc. En el mes de desembre de 2001 una important nevada va

afectar

Matadepera, i tot el personal dels bombers va ser

mobilitzat

durant tres dies per fer tasques de neteja de neu i gel, ja que els bombers comptaven

amb una pala

llevaneu.

Algunes zones del poble, van estar durant més de 72

La Junta del Parc de Bombers, l'abril del 2011

hores sense electricitat, i en aquests dies, els bombers també van fer tasques de socors i salvaments.

Durant la Festa Major del 2002, l'Ajuntament va concedir la Insígnia d'Or als bombers de Matadepera, Ramon Guinjoan i "Ciscu" Arnau, aquest darrer a títol pòstum. Aquell estiu es van declarar en el poble, 22 petits focs forestals, la majoria ocasionats per abocaments incontrolats de deixalles.

El 10 d'agost de 2003 un incendi va afectar el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt. Tots els bombers del parc, més desenes de voluntaris es van mobilitzar i es van anar rellevant durant gairebé tota la setmana que va durar el foc, afectant unes 4.500 hectàrees.

Al llarg dels primers anys del nou segle, el bombers de Matadepera es van anar especialitzant en la retirada dels eixams d'abelles. I comptant la resta de serveis, van fer una mitjana d'uns 330 serveis anuals durant els primers anys del segle XXI.

A les festes de Sant Sebastià del 2007 els bombers van rebre l'agraïment de la Germandat de Sant Sebastià, per la seva intervenció en l'incident del pi que va caure i que va ferir greument dos veïns del poble. Aquell dia, molts bombers es trobaven entre el públic i la seva ràpida i decisiva intervenció, malgrat estar fora de servei, va evitar mals majors. A principis de 2007, Guillem Montagut va esgotar el seu mandat com a cap de parc. Pere Freixa va presentar la seva candidatura i va ser escollit democràticament nou cap de parc. Com a sots-caps de Parc, Vicenç Robert.

Coincidint amb la diada de Sant Joan de Déu del 2009, la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments, va lliurar una medalla de bronze a 7 bombers per portar més de 20 anys dins el cos. A principis de 2010, el Parc de Bombers va patir una remodelació de la cotxera i aquesta es va fer més accessible i funcional. En el mes d'abril de 2011, Marcel·lí Bosch Muntal va

Dos bombers de Matadepera en les tasques d'extinció d'un incendi d'indústria a Sant Adrià del Besòs, agost 2011

esdevenir el nou cap de Parc, agafant el relleu de Pere Freixa, després de ser escollit democràticament per tots els membres. Com a sotscaps de Parc, va ser escollit Josep Maria Bosch Muntal.

L'any 2011 els Bombers de Matadepera van realitzar un total de 293 sortides. La mitjana de serveis dels darrers 5 anys ha estat de 370 serveis.

D'aquests 30 anys, també cal citar que els Bombers de Matadepera, estan agermanats amb els Bombers de Mariapfarr (Àustria) i des del mes de setembre de 1983 que s'han visitat mútuament en els diferents visites que s'ha realitzat des de Matadepera a Mariapfarr o viceversa. I durant tot aquest temps, un mínim de 96 persones han format part del Cos de Bombers Voluntaris de Matadepera, i com a particularitat, tots ells homes. Actualment els Bombers de Matadepera són 36 bombers (29 escala activa, 2 aspirants, 1 escala especial i 4 escala veterans). I tenen com a vehicles, un Nissan Patrol 4X4 destinat al transport de personal i dos camions 1528 AF, de 270CV i 4x4 i amb una cuba de 3.500 litres, un com a BRP i l'altre com a BFP.

Els vehicles dels Bombers de Matadepera

* Marc Ferrer i Murillo és historiador, bomber voluntari del Parc de Matadepera, i co-autor del llibres "Història dels Bombers de Terrassa" i "Bombers de Catalunya: història i present".

Fotografies: Arxiu Bombers Matadepera

VANDELLÒS I, EL DESASTRE QUE VA VOREJAR L'AUTÈNTICA TRAGÈDIA

L'any 1989 va tenir lloc l'accident nuclear més greu que hi ha hagut mai a l'Estat. Tres graus centígrads que van salvar Catalunya d'una tragèdia nuclear.

❖ Carles Savalls i Ortíz

El passat 19 d'octubre es van complir 22 anys de l'accident nuclear més greu que hi ha hagut mai a l'Estat. Vandellòs I, la primera central inaugurada a Catalunya (al 1972), va sofrir un incident "greu", un sinistre de nivell 3 en l'escala internacional INES (1), que en contempla 7 (el màxim, els produïts a Chernobyl, al 1986, i a Fukushima l'any passat). Segons aquesta escala, es defineix un nivell 3 quan els treballadors de la planta on hi ha hagut el sinistre s'exposen a un mínim de 10 cops més amunt el límit anual legal de radiació i es produeixen efectes no letals per les possibles emissions radioactives. Com a conseqüència de l'incident, Vandellòs I va ser clausurada de manera definitiva un mes després (2), malgrat que en aquella ocasió no hi va haver pas cap emissió radioactiva a l'exterior (3).

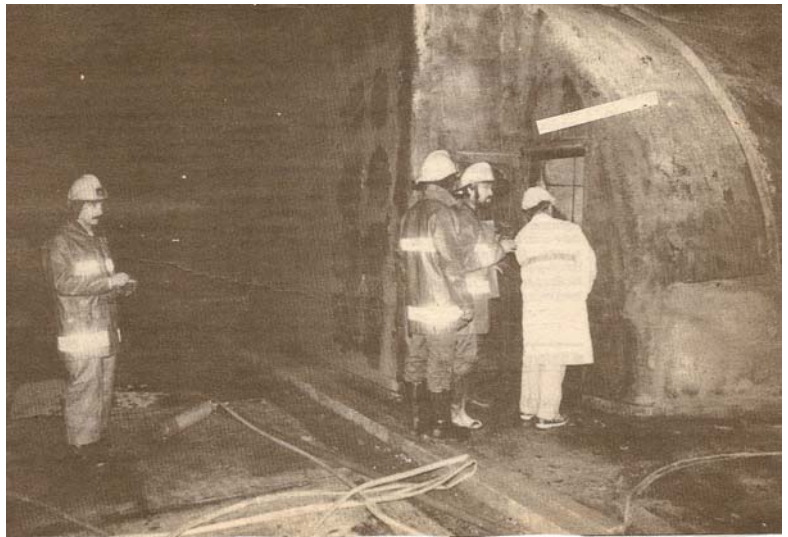
Segons l'informe emès pel Consejo de Seguridad Nuclear (CSN) sobre el sinistre, l'origen de l'incident va ser "un procés de fisuració a les ranures d'ancoratge de les hèlixs" d'una de les rodes de la turbina principal. Trenta-sis hèlixs d'un total de 98 van desprendre's del cos de la turbina, que girava a 3000 revolucions per minut. En ser despreses, les hèlixs van anar malmetent les canonades d'oli de lubricació i de vapor del sistema, que van alliberar una temperatura tan alta que va provocar una ignició de la mescla aire-oli, segons el mateix informe. Com a conseqüència d'això, va rebentar una de les bombes d'hidrògen del sistema de refrigeració, gas que en inflamar-se va provocar una explosió. L'oli bullint va anar degotant i fonent les juntes de dilatació de les canonades d'entrada d'aigua marina en el sistema, amb la qual cosa les caves del reactor i altres instal·lacions de la central es van anar inundant. Amb el nivell d'aigua pujant progressivament, es va posar en perill el sistema de ventilació i refrigeració d'aquest

l'habitacle, que és on es fa el procés de fisió nuclear. De fet, i segons va reconèixer el CSN, la temperatura del circuit de refrigeració del reactor nuclear va quedar a tan sols 3 graus de provocar una emissió radiològica a l'atmosfera.

Per tant, la tasca que hi van haver de fer els bombers va ser doble. Per una banda, sufocar les flames, que afectaven la zona de turbines a la part alta de l'edifici, i per una altra, evitar l'entrada d'aigua de mar i anar buidant la part ja inundada de l'habitacle amb electrobombes. No va ser una tasca fàcil, especialment perquè gran part de la informació del que estava succeint, els bombers la van anar deduint del que veien. Van treballar en unes condicions extremes, no només pel risc a què estaven exposats, sinó també per la sensació d'inseguretat, el desconeixement del que podria succeir com a efecte secundari de qualsevol acció que emprenguessin per solucionar els problemes que se'ls anaven

presentant i, en definitiva, per la nul·la formació rebuda en matèria nuclear dins el Cos, fins a aquell moment. Els bombers que hi van treballar ni tan sols van saber, mentre feien el servei, si en algun moment hi va haver fuga radioactiva. "No ens arribava informació bona ni fidedigna", assegura Joan Rich, aleshores membre de la roda dels caps de guàrdia de la Brigada de Tarragona. No va ser fins a uns dies després de l'accident que els bombers que hi treballaven van entendre tot el que havia succeït, gràcies a una sessió de treball i d'anàlisi del servei i que van fer en les instal·lacions de la central nuclear.

A l'esquerra Jordi Cervellí. El bomber de la barba és Fèlix González

L'arribada a sinistre

L'incendi es va produir a les 21.39 hores. La primera informació facilitada quan els bombers van ser alertats de l'incendi era que cremava un dipòsit de combustible a l'exterior de l'edifici de turbines. El nou BRP que hi havia aleshores al parc de Cambrils va ser el primer vehicle que va arribar a la central nuclear. En ell hi anaven 4 bombers; entre ells, Jordi Cervelló. Anant de camí, ja van sentir per emissora que l'incendi s'apropava al reactor. La preocupació inicial va començar a deixar pas a la por, segons recorda Cervelló 22 anys després d'aquell sinistre. En arribar a la central, ja hi havia un parell de bombers de l'empresa treballant amb una primera instal·lació. El foc afectava el circuit secundari de turbines. Poc després, els bombers de la nuclear van haver de marxar perquè els requerien per a la parada preventiva de Vandellòs II. El vehicle de Cambrils va quedar absolutament sol en l'incendi a l'espera de l'arribada de les dotacions que venien de Reus, l'Ametlla de Mar i Amposta i del cap de

guàrdia, que aquell dia era Manuel Montesinos, actualment tècnic de Protecció Civil a l'Ajuntament de Tarragona.

Mentre s'adreçava a la central nuclear, Montesinos ja va demanar força provisió d'escumògen per sufocar l'incendi. Però un cop dins la instal·lació, ja va veure que alguna cosa no anava a l'hora, perquè sortia molt de vapor i a gran pressió, amb un soroll "ensordidor", pel damunt de l'edifici de contenció, on hi havia el reactor. A més, el mur de formigó que aïllava el reactor estava molt calent. Mentrestant, els bombers llançaven escuma per sufocar les flames a la zona de turbines, però no se'n sortien. Ignoraven per quina raó no s'apagava el foc. Era l'oli encès que anava cremant les juntes de dilatació de les canonades d'aigua, però en aquells moments ningú no ho havia pogut detectar. Aquell segon incendi es localitzava uns quants metres més a baix, a la part inferior de l'edifici de turbines.

Fèlix González, actualment cap de la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre però aleshores cap de parc de Reus, també va rebre informacions contradictòries del què cremava quan anava de camí al servei, amb un BUP i un TML. En arribar a Vandellòs, "hi havia un desconcert total", manifesta. González va treballar a la part exterior de l'edifici de turbines, fent tasques d'inundació amb escuma de la zona inferior de la turbina sinistrada. Després de refrigerar el fossar de l'edifici amb aigua, els tècnics de la central van advertir els bombers que no en tiessin més, perquè s'estava inundant la cava de l'edifici de turbines. L'aigua va malmetre 2 dels 4 turbobufadors del reactor, imprescindibles per refredar-lo i fer-ne una aturada segura. En aquell moment, tampoc ningú no s'havia

adonat que l'aigua que pujava de nivell no era pas la que llançaven els bombers, si no la que entrava directament del mar perquè les juntes de dilatació de les canonades s'havien consumit. Jordi Cervelló, que treballava a la part alta de l'edifici en l'incendi de la turbina, va ignorar en tot moment que uns metres més a baix el gran problema era la inundació, no pas el foc.

Joan Rich, que actualment és un dels caps de guàrdia de la Sala Central de Bombers a Cerdanyola del Vallès, va ser alertat directament pel cap de la Brigada de Tarragona, Francesc Riocabo. En arribar a Vandellòs amb la UPC també va percebre "una mica de caos". No s'equivocava; ja el governador civil de Tarragona va denunciar després del sinistre que la central va estar més de mitja hora sense informar del que estava succeint durant l'incendi i la inundació i mentre estava activat el PENTA. És més, Vandellòs, no va ni activar el seu Pla d'Emergències Interior. A Rich el van assignar a la part més baixa de l'edifici de turbines, a la cava, per treure l'aigua del mar que entrava a través de la canonada malmesa. S'havia d'evitar que els dos únics turbobufadors que en aquells moments encara funcionaven, ho deixessin de fer com a conseqüència de la inundació. Una de les electrobombes que hi havia a la nuclear no funcionava. Els equips actuant van haver de demanar a Jaume Ruy, encarregat del Magatzem General de Martorell, que en fes arribar més, mentre Rich i un equip de bombers del parc de Tortosa traslladaven tot el material de bombeig propi disponible a la part més baixa de l'edifici per intentar evacuar l'aigua a l'exterior. "Quan varem tenir tot el material instal·lat i en funcionament, fèiem servir de referència els graons d'una escala metàl·lica per la que havíem baixat per comprovar si el nivell d'aigua pujava o per si al contrari aconseguíem treure'n més que la que entrava. Va ser una situació molt angoixant, allò era el tot o el no-res. Afortunadament vam guanyar". Recorda. El seu equip va acabar localitzant la clau de pas de la canonada d'aigua marina i la va tancar; d'aquesta manera, i amb l'ajut de les electrobombes que van acabar arribant van poder rebaixar el nivell d'aigua en aquella part de l'edifici. Tot i això, Rich es va quedar amb la impressió que no només els bombers estaven mancats de formació en matèria de sinistres nuclears, sinó que als tècnics de l'empresa també els en faltava.

Un dels moments més dramàtics d'aquell servei, i que els testimonis recorden perfectament, va ser el que aleshores els va semblar una explosió. En produir-se, van sortir corrent per salvar la vida, esperonats també per una sirena i uns lluminosos que alertaven tot el personal amb un missatge clar: "Evacuació". Havia estat la sobrepressió de vapor. Quan els bombers es van adonar de l'origen d'aquell soroll, van retornar a lloc per continuar fent les tasques que els havien encarregat.

A la part alta de l'edifici, Jordi Cervelló i el seu equip van treballar durant tota la matinada. No va ser fins a l'endemà al matí, amb el relleu que els va arribar, que es va poder muntar una línia a la part baixa de l'edifici de turbines per acabar de sufocar el primer incendi. A aquelles hores, de dia, la situació ja s'havia normalitzat.

El debat a posteriori

Finalitzada l'actuació dels bombers, quedava l'anàlisi de les conseqüències de l'accident. Tots els membres del Cos que van actuar en algun moment a la central durant l'emergència van tornar a Vandellòs perquè els controllessin els nivells de radioactivitat, malgrat que en abandonar el servei ja els havien passat el

comptador Geiger i els resultats havien estat tranquil·litzadors en tots els casos. Uns dies més tard, els bombers van anar a la Vall d'Hebron de Barcelona per sotmetre's a més proves, i tots ells les van superar satisfactòriament.

L'accident de Vandellòs I va posar de manifest la necessitat de regular els protocols de seguretat nuclear a casa nostra i la formació dels bombers en aquesta matèria. Jordi Cervelló, que ja aleshores era tècnic especialista en línies elèctriques, encara tenia una perspectiva de com funcionava una central d'aquestes característiques, però al guix dels seus companys tan sols se'ls havien ensenyat conceptes molt bàsics i genèrics. I cap d'ells no havia fet ni una sola pràctica per simular les condicions de treball en una emergència nuclear. Tampoc no s'havia preparat cap simulacre. Cervelló recorda que únicament els bombers de Cambrils i de Vandellòs – l'Hospitalet de l'Infant havien visitat en una ocasió la planta Vandellòs II, però per iniciativa pròpia, a través d'un tècnic de seguretat de la central que vivia a Cambrils. Joan Rich també recorda una sessió teòrica de treball que s'havia fet abans de l'accident, organitzada per l'Institut Eulen a Barcelona, on als participants se'ls donaren "quatre pinzellades" sobre el tema.

A partir d'aquell sinistre, però, i segons recorda Fèlix González, es va constituir un grup de treball per compaginar el pla PENTA amb el pla d'emergències interior de la central. Mentre es treballava el que havia de ser un protocol d'actuació en cas de sinistre, bombers, representants sindicals i tècnics nuclears visitaren diferents centrals d'Alemanya, Suècia i França per conèixer de primera mà com organitzaven en aquells països els treballs a fer en cas d'una emergència. A la fi, el conveni es signà el 1991. En ell, per exemple, s'establí que en accedir a una central nuclear calia facilitar a cada bomber un dosímetre que mesurés la radiació rebuda en cada moment. A partir de l'accident de Vandellòs I, també s'estructurà un pla de formació en matèria nuclear per als bombers de la Brigada de Tarragona, que es va fer entre 1992 i 1994. Segons González, que aleshores era el responsable de Formació de la Brigada, el pla el va seguir el 85% dels bombers de Tarragona, es visitaren instal·lacions nuclears i es començaren a fer pràctiques. Joan Rich recorda que arran de la revisió d'aquells protocols es van adquirir més equips d'aire i un FRQ i Jordi Cervelló

comenta que, en l'actualitat, "és estrany l'any que no fem pràctiques a la nuclear".

(1) L'INES és l'"International Nuclear Event Scale", és a dir, l'Escala Internacional de Sinistres Nuclears, creada per l'Organització Internacional de l'Energia Atòmica. Els seus nivells es determinen un cop ha tingut lloc l'incident o l'accident nuclear, ja que cadascun d'ell depèn de criteris diversos que, mentre dura una emergència, són difícils de determinar. En el cas de Vandellòs I es va considerar com a 'incident greu'. A partir del nivell 4, els sinistres són considerats 'accidents'.

(2) El 24 de novembre de 1989, el Ministeri d'Indústria i Energia va decidir suspendre el permís d'explotació de la central nuclear Vandellòs I a Hispano-francesa de Energía Nuclear, SA (Hifrensa). L'empresa va ser multada amb 70 milions de pessetes per no haver comunicat a l'hora el que estava succeint dins la central mentre hi havia l'incendi i la inundació de les caves, però al 2002 el Tribunal Constitucional li va anul·lar la sanció. Després del seu tancament, les instal·lacions de la central van començar a ser desmantellades progressivament però no de manera definitiva. Els treballs es van aturar al 2003. L'edifici de contenció, és a dir, allà on hi havia el reactor nuclear, es troba des d'aleshores en període de latència, que ha de durar 25 anys. Per tant, el desmantellament definitiu del que queda de Vandellòs I es podrà fer a partir de 2028, que és quan tècnicament es considerarà que la radiació haurà baixat prou de nivell com per no ser perillosa. Mentrestant, roman absolutament clausurat. Per protegir-lo, es va construir un revestiment d'acer galvanitzat que n'ha elevat 6 metres més l'alçada. La construcció pot suportar ràfegues de vent de més de 200 km/h.

(3) Un mes abans de l'incident d'octubre de 1989, la mateixa turbina havia patit 3 avaries, la qual cosa obligà els tècnics de la central a revisar-la. Cadascuna d'aquelles avaries es va produir per raons diferents, no relacionades amb la que originà el desastre del 19 d'octubre. Segons alguns experts, la cadena d'incidents en el mateix turboalternador i en tan pocs dies de diferència, era mostra del nul manteniment de l'equip, cosa que va denunciar el CSN en la seva memòria d'activitats del segon semestre de 1989.

* Carles Savalls i Ortiz és historiador i periodista, treballa a l'Oficina de Premsa dels Bombers de la Generalitat de Catalunya. És co-autor del llibre "Bombers de Catalunya: història i present".

Fotografies: Arxiu Bombers Generalitat / La Vanguardia

HEMEROTECA HISTÒRICA

Recuperem una notícia apareguda en el diari La Humanitat, el 6 de juny de 1932. Malgrat que han passat 80 anys, molts la veuran encara força vigent...

perança de què el seu pare o ell po-

dor per al món.

nunciades per molts passatgers i mem-

MANCA DE CIUTADANIA

ELS QUE AVISEN, SENSE NECESSITAT, ALS BOMBERS

La nota publicada per l'Alcaldia referent als idiotes que s'entretenen a cridar en va els bombers, ocasionant-los molèsties inútils, ens ha mogut a cercar nous detalls d'aquesta pràctica estúpida. A tal objecte, havem canviat breus paraules amb un modest bomber.

—Sempre — ens digué — hi ha hagut poca-soltes que volent fer “una gràcia” criden els bombers fent-los anar a llocs d'imaginariis incendis. Gairebé sempre és de nit quan es fa “la broma”, i no cal dir el pesat, a l'hivern sobretot, que resulta l'anar amunt i avall sense objecte.

—I no podieu esbrinar quins eren els autors dels falsos avisos?

—Abans, quan el telèfon no era automàtic, l'engany era menys possible, doncs com era precis demanar el 3.000 a la senyoreta del Centre, aquesta, complint l'encàrrec nostre, anotava el

número del telèfon que feia la crida, la qual cosa ens permetia fer la comprovació immediata. El telèfon automàtic ofereix més dificultats, i en els primers temps de la seva instal·lació sofrírem una plaga d'avisos falsos. Això va fer que el senyor Gutiérrez, que aleshores era el cap del cos, disposés que abans de sortir els bombers, es fes una comprovació consistent en demanar als que avisaven, el número del telèfon que empraven, per a cridar tot seguit al dit número demanant comprovació de l'avis. Si aquest era fals, es descobria tot seguit. Però, malgrat això, més d'un cop ens enganyaren.

—I aquest procediment, no retardava la sortida dels bombers?

—Evidentment, però no gaire, doncs el telefonista de guàrdia feia la comprovació mentre tothom s'arranjava i l'automòbil sortia... Un minut, màxim.

Però, després, això deixà de practicar-se per a no perdre aquest minut.

—Vostès, no coneixien si un avis era cert o era fals?

—Moltes vegades, sí. Quan els “bromistes” eren “juerguistes”, s'oïa sempre quelcom anormal. Una rialla comprimida, un to estrany en la veu. L'emoció del que crida als bombers davant d'un perill no es dissimula... Però, malgrat això... feiem i hem anat fent fins ara, moltes sortides inútils.

—Avisos falsos, donats amb mala intenció, n'han rebut?

—Només en recordo un cas. Quan fou cremada la fàbrica de vidre Lligé, ens cridaren, en fals, a un lloc llunyà, per tal de restar elements per a combatre el sinistre...

—D'ara endavant no seran possible aquests casos vergonyosos?

—Podran repetir-se. Això, difícilment podrà evitar-se. Però “serà esbrinat el telèfon emprat per a donar el fals avis”. I el propietari d'aquest telèfon haurà de respondre del fet i sofrir-ne les conseqüències...”

Esperem que això serà prou perquè deixin de registrar-se els actes d'incultura i de manca de ciutadania a què es refereix la nota oficiosa de l'Ajuntament de Barcelona.

BOMBERS VOLUNTARIS / BOMBERS PROFESSIONALS: MISSIÓ COMUNA

El president de l'ASBOVOCA va participar el 14 d'abril, en el "1 Encontro de Associações de Bombeiros Voluntários onde existem Profissionais", celebrat a Portugal, per exposar la realitat catalana i conèixer la portuguesa.

- ❖ **José Luis Martínez Garrido**
- ❖ **Joan Roma Salvó**

Aquest és el títol de la primera trobada que es fa a Portugal per tractar el fet de l'existència de professionals i voluntaris en el mateix municipi. Com sabeu, a Portugal hi ha més de 40.000 voluntaris i al voltant de 3.000 professionals entre "sapadors" i municipals, però no se si sabeu que només 27 ciutats de Portugal tenen bombers professionals, inclosa Lisboa que disposa de 7 cossos de voluntaris dintre la ciutat. Aquesta dada indica que sense voluntaris Portugal no tindria cap protecció, perquè entre d'altres coses fan el 90 % del transport sanitari. Coneixent l'existència de l'ASBOVOCA, des de Portugal, ens van convidar a exposar la realitat d'un cos de voluntaris en un entorn professional, com una manera de veure altres formes d'una mateixa situació de convivència. Els cossos de voluntaris en aquestes 27 ciutats son els que més pateixen aquesta relació amb el professionals, normalment de recent creació, quan la ciutat es va permetre poder pagar bombers, ignorant o menyspreant als voluntaris que durant cent anys havien protegit la ciutat. Darrerament, aquests cossos han començat a deixar-se sentir amb iniciatives diverses per conscienciar als ciutadans i a l'administració d'aquesta situació i demanar solucions, sempre tenint en compte que els voluntaris pertanyen a associacions privades i presten un servei al municipi, pel que la seva força és molt important. Una de les iniciatives més important ha estat a Setúbal la creació d'un centre únic de recepció de trucades, des d'on es decideix la intervenció d'uns i/o d'altres segons la situació del sinistre. Aquesta iniciativa, promoguda i recolzada pel municipi no ha estat ben rebuda per part del col·lectiu de professionals però ha estat el revulsiu per situacions semblants a la resta del país.

En la trobada es va sentir la veu dels comandants de Santarem, Figueira de Fox, Leiria-Masseira, Gaia i Mafra.

El municipi de Faro ho ha fet d'un altra manera i ha creat una força conjunta de professionals i voluntaris per actuar en zones determinades, doncs cada cos de Bombers té assignat un territori dintre la ciutat.

La coincidència va ser quasi total en que el problema és primer dels caps dels dos cossos i de la seva relació personal, que cal evitar la duplicitat de mitjans i que no pot haver voluntaris de primera (que estan sols al municipi) i de segona (que conviuen amb professionals).

La relació en les intervencions tal com està la llei a Portugal no és vàlida pels voluntaris, doncs un professional de nova entrada mana sobre el cap dels voluntaris que pot portar 20 anys al municipi, i demanen a la "Liga dos Bombeiros Portugueses" (LBP) que es faci una proposta perquè el comandament del sinistre sigui dels professionals quan hagi coincidència de galons. Mai en cas contrari.

Un altre grup de treball ha de tractar el tema de la coincidència de cossos en el mateix municipi.

Aquest tema de la intervenció no us sona també a Catalunya? Algun dia es resolrà?

Joan Roma en la seva qualitat de president de l'ASBOVOCA va parlar dels voluntaris de Catalunya integrats en la Direcció General majoritàriament en parcs de voluntaris i de la seva participació en la protecció de Catalunya principalment en àrees rurals, lluny dels parcs de professionals.

Sobre el comandament en intervencions conjuntes no estem igual que els portuguesos doncs fa molts anys que es van fer tres promocions de caporals, que ni es va repetir ni es va continuar malgrat estar previst al Reglament vigent des de l'any 1996, així que el comandament sobre el territori depèn del professional i de la bona entesa dels actuants en serveis conjunts, amb problemes històrics sense solucionar.

La participació de l'ASBOVOCA en aquesta trobada s'emmarca en la col·laboració que des de fa anys hi ha entre ambdues associacions i ens permet conèixer altres realitats del món dels bombers així com intercanviar experiències i coneixements

Les conclusions d'aquesta trobada estan disponibles a l'adreça següent: <http://db.tt/>

* José Luis Martínez Garrido. Vicepresident d'ASELF. Va ser primer cap de l'Escola de Bombers de Catalunya. Sotsinspector jubilat del Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya.

* Joan Roma Salvó és el president de l'ASBOVOCA i Màster Planificació i Gestió de l'Emergència.

Fotografies: José Luis Martínez Garrido

HA ESTAT NOTÍCIA...**➤ Incendi forestal a Amposta**

Els Bombers de la Generalitat van rebre la tarda del dia de reis, avís de foc forestal al costat de la crta. N-340 al km 1077, a la zona de la serra de l'Antic, al terme municipal d'Amposta (Montsià). Les tasques d'extinció de l'incendi, es van veure dificultades pel fort vent que bufava a la zona i que va impedir l'enlairament dels helicòpters. Van treballar 25 dotacions terrestres. El foc es va donar per controlat al vespre, i al migdia del dia següent estava completament extingit. Van cremar 10 hectàrees de pi blanc i matoll.

➤ Incendi a una nau industrial tèxtil de Sant Joan les Fonts

A mig matí del 21 de gener, es va rebre l'avís d'un incendi d'indústria a la població de Begudà, dins del terme municipal de Sant Joan les Fonts, a la comarca de la Garrotxa. El foc va afectar una nau tèxtil que es troba situada al Polígon Industrial de Begudà, als afores de la població. Fins al lloc es van desplaçar onze vehicles de bombers, que es van concentrar en l'extinció del foc i la protecció de les naus colindants. La nau tenia una superfície de 140m² i va quedar completament arrasada per les flames. Un cop finalitzades les tasques d'extinció, es va haver de remoure tot el material cremat i procedir a la seva extracció (amb l'ajut d'una màquina retroexcavadora) i posterior remullada.

➤ Foc forestal a l'Albiol

Gairebé al punt del migdia del 4 de febrer, es va declarar un incendi forestal al peu del km 4 de la crta. TV 7046, en el paratge de Lo Mas Blanc, i posteriorment les flames es van estendre cap més a l'est, el Pla de Graons. L'incendi, es va donar per extingit la tarda del dia 5, coincidint amb una nevada, i va cremar un total de 70 hectàrees de pi blanc i matoll i es van mobilitzar 45 mitjans terrestres i 6 d'aeris.

➤ Centenars de sortides dels Bombers de Barcelona, arran de la vaga del 29 de març

Els Bombers de Barcelona van realitzar al llarg del 29 de març, 186 actuacions en incidències relacionades amb altercats arran de la manifestació per la vaga general i van haver de sufocar dos incendis provocats en dos establiments comercials situats al carrer Fontanella i a la Ronda Sant Pere, entre d'altres serveis. També es van comptabilitzats uns 225 contenidors incendiats.

➤ Bombers agredits pels Mossos d'Esquadra

El 29 de març va tenir una vaga general a tot l'Estat. Barcelona va ser l'escenari d'una massiva manifestació que va acabar amb incidents entre manifestants i la policia. Però els Mossos d'Esquadra, enlloc de reprimir només als manifestants violents van abusar de la seva força i van carregar i disparar pilotes de goma contra tothom. Un grup de bombers, compost per membres dels Bombers de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya, que es manifestaven pacíficament, van rebre l'impacte de pilotes de goma i van patir ferides i contusions. El grup de bombers va recriminar als agents policials la seva violència desmesurada i aquests enlloc de disculpar-se van continuar disparant pilotes de goma.

➤ Incendi forestal a Àger

Un incendi va començar al fons del barranc de les Finestrelles, entre les zones del Castellet de Montsor i la Masia del Blasi, el migdia del 6 de febrer, al paratge del terme d'Àger (Noguera). Ràpidament es van mobilitzar fins una trentena de dotacions terrestres i 4 d'aèries, a més de la col·laboració de l'ADF. L'orografia de la zona així com el contravent van dificultar les tasques d'extinció, que es van donar per finalitzades la nit del dia 8, tot cremant 45 hectàrees de pi blanc, alsina i matoll.

➤ Foc forestal a Mont-roig del Camp

A la zona de les Rabassades a prop del Mas d'en Fran, terme de Mont-roig del Camp (Baix Camp) va començar l'11 de febrer, al migdia, un incendi, que va obligar, com a mesura preventiva, desallotjar sis persones de dues masies properes a la zona de l'incendi. Els bombers van mobilitzar una trentena d'efectius terrestres amb el suport de sis mitjans aeris. A la matinada es va donar per sufocat. El foc va cremar unes 9 hectàrees de pi blanc i matoll.

➤ **Cremen 4 cases a Garòs**

Els Pompiers d'Aran, juntament amb els Bombers de la Generalitat, es van mobilitzar el matí del 13 de febrer, per un foc que va afectar una pleta de 4 cases aparellades a Garòs; la Pleta Suià (Val d'Aran). La coberta d'una de les cases va baixar totalment i va cremar les golfes de la vivenda. La de les altres 2 també va cremar però no va arribar a esfondrar-se, mentre que la de la quarta casa es va cremar parcialment. No hi ha haver cap persona ferida. Els bombers van mobilitzar 7 dotacions.

➤ **Perillen les oposicions a Bombers de Barcelona**

A principis d'abril, l'Ajuntament de Barcelona, a través del seu portaveu, va declarar "inacceptables" els pressupostos de l'Estat i que hi demanarà esmenes. El govern municipal considera que està en perill la capacitat de la ciutat comtal de liderar la recuperació econòmica i va critica la falta d'inversions en transport, cultura i seguretat. La Comissió de Govern del 28 de març va acordar iniciar una oferta pública per contractar 60 de bombers, però que no podria prosperar amb els actuals ecomptes estatals. "És una decisió inadmissible", s'ha manifestat des de l'Ajuntament barceloní.

➤ **Sis ferits pel vessament d'un producte químic a Terrassa**

El 20 de febrer, al migdia, van ser vessats uns 40 litres metacrilat de metil en una empresa del carrer Libra del polígon de Can Parellada a Terrassa (Vallès Occidental). Sis treballadors d'una empresa del costat van resultar ferits de caràcter lleu. El SEM, va desplaçar quatre ambulàncies, que els va atendre in situ i no va ser necessari el seu trasllat a cap centre hospitalari. Bombers va desplaçar dues dotacions.

➤ **Incendi forestal a La Torre de Cabdella**

A les tres de la tarda del 20 de febrer, es va rebre l'avís d'un incendi de vegetació a la Vall Fosca, al terme municipal de la Torre de Cabdella (Pallars Jussà). El foc va començar afectant una zona molt escarpada i amb fort desnivell propera a la Central de Cabdella, al punt quilomètric 1 de la carretera L-503, tot pujant per la banda esquerra de la carretera cap a una zona denominada la Solana dels Castellons. Les condicions orogràfiques del terreny, un vessant amb un fort pendent de més 600 metres de desnivell i la manca d'accesos van dificultar les tasques d'extinció. Bombers va desplaçar 4 mitjans aeris i unes 25 dotacions

terrestres. El foc es va donar per controlat a la tarda de l'endemà i extingit el dia 22. Bombers va haver de treballar amb eines manuals donat la innaccessibilitat de la zona. Es van cremar poc més de 100 hectàrees de vegetació de roureda i regenerat de pi negre i matoll.

➤ **El Parc de Badalona sense Bombers Voluntaris**

Els bombers voluntaris de Badalona han deixat de fer guàrdies al parc a causa del tracte que reben dels funcionaris de la Generalitat. Els voluntaris asseguren que, des de fa un any, se senten "discriminats" ja que els funcionaris "ni els parlen", ni compten amb ells per a les sortides, ni els deixen menjar amb ells. El cos de bombers voluntaris va pertànyer a l'Ajuntament de Badalona fins 2009, quan es va signar un conveni amb la Generalitat que acordava el traspàs de mitjans humans i materials. Amb la construcció del nou parc al barri de Bonavista, els bombers voluntaris van deixar les dependències on actuaven (al Turó d'en Caritg) i van passar a compartir espai amb els funcionaris. Els voluntaris pateixen aquesta situació des del febrer del 2011 i encara que han intentat aguantar durant un any, diuen que ja no poden més. Creuen que la solució passaria per tenir un espai on ubicar només a bombers voluntaris. Per a ells la solució seria obrir un nou parc de bombers a Badalona, només per bombers voluntaris, i que estigués al sud de la ciutat, per així, entre els dos parcs, cobrir tota la població.

➤ **Bombers Voluntaris es senten discriminats**

Arran de la polèmica sorgida pel maltracte que estan patint els bombers voluntaris de Badalona, i sobretot per les declaracions del portaveu de la UGT-Bombers, Antonio del Rio, on va afirmar que els bombers voluntaris "precaritzen el servei" i que "potser son bons en els seus oficis, però no són bombers funcionaris", entre d'altres perles, desenes de bombers voluntaris han manifestat

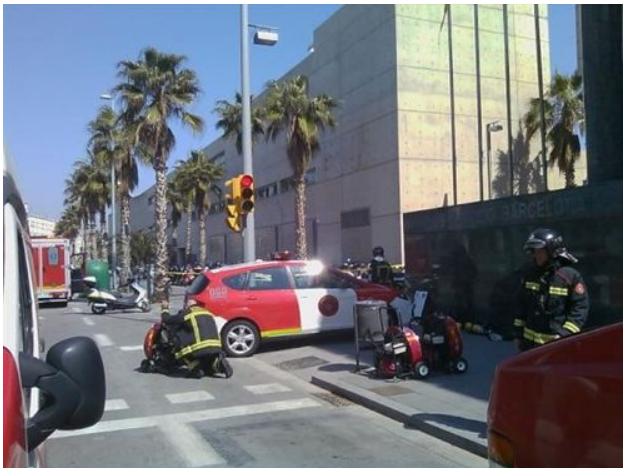
públicament i a les xarxes socials aquest menyspreu per part de del Rio, sobretot perquè no és la primera vegada que el sindicalista no respecta als seus companys. Paral·lelament, algun formador de l'ISP ha reclamat als seus companys, que com a mesura de pressió cap a l'administració, no es fessin classes als bombers voluntaris. Aquest fet, també ha comportat un rebuig general per part dels bombers voluntaris, al sentir-se utilitzats i perjudicats per part d'aquests formadors. L'ASBOVOCA va presentar una queixa formal a la DGPEIS tot demanant l'obertura d'un expedient disciplinari.

➤ **Dos ferits per l'enfonsament d'una nau industrial abandonada a Santa Maria de Palautordera**

Dues persones van resultar ferides de gravetat després que s'enfonsés el sostre de la nau industrial abandonada que intentaven robar el 30 de març. Els bombers han acudit a la finca, ubicada a la carretera de Santa Maria de Palautordera a Sant Celoni (Vallès Oriental). Els dos homes, intentaven desmuntar els ferros de l'estructura de la coberta de la nau quan part del sostre els va caure a sobre. Els bombers van desplaçar tres dotacions que van procedir al rescat dels ferits, d'entre la runa. van ser traslladats a l'Hospital de Granollers.

➤ **Núvol de clor a Barcelona**

Els bombers de Barcelona, van rebre l'avís a les 11:15h del 29 de març d'un núvol de clor que afectava la piscina interior del Centre Esportiu Municipal Sant Sebastià, situat a la Plaça del Mar s/n., a Ciutat Vella. 8 persones van haver de ser ateses per intoxicació lleu per inhalació, i 6 dels afectats van ser traslladats a centres hospitalaris, i a 2 els van donar d'alta al mateix lloc dels fets. Els Bombers van utilitzar ventiladors mecànics per acabar d'eliminar la concentració de clor de l'interior del recinte. Al començament dels treballs, i durant uns minuts, es va ampliar el perímetre de seguretat a 200

metres i es va ordenar preventivament el confinament dels edificis més pròxims. La Direcció General de Protecció Civil de la Generalitat va anunciar la pre-alerta del Pla de Protecció Civil de Catalunya, PROCICAT i el Port de Barcelona va activar el seu Pla d'Autoprotecció.

➤ **Nous Caps de Parc**

A mitjans d'abril van ser nomenats nous caps de Parc de la Generalitat de Catalunya. Per Cardona, Francesc Rodríguez Castillo; per Guardiola de Berguedà, Juli Lladós Vallory; per La Seu d'Urgell, Jordi Alcaraz Febrero; per Mataró, Joan Carles Romero Rivas; per Amer, Lluís Alfonsín Otero; per La Jonquera, Josep Ayats Dabau i per Torroella de Montgrí, Joan Sagué Mercader

➤ **Josep Maria Fontclara serà el nou director de Bombers de Barcelona**

El cos de Bombers de Barcelona tindrà un nou director, Josep Maria Fontclara, un enginyer industrial que fins ara ha desenvolupat la seva trajectòria professional en diverses empreses. Fontclara assumirà la direcció estratègica i gerencial del Servei de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments de Bombers de Barcelona, mentre que la direcció de la divisió d'operacions i de la divisió de prevenció i protecció civil seguirà en mans dels actuals responsables del cos, Miquel Àngel Fuente i Santiago Rovira. Fontclara arriba al cos de bombers amb l'objectiu de modernitzar-lo i adaptar-lo a les noves necessitats i realitats ciutadanes. Aquesta és una aposta del Govern municipal, que vol obrir una nova etapa a Bombers de Barcelona. Així, un dels primers reptes del nou director de Bombers de Barcelona serà revisar i actualitzar el Pla director de Bombers, amb l'horitzó 2020. El que fins ara ha estat director de Bombers de Barcelona, Joan Pedreny, continuarà fent tasques directives en aquest cos de prevenció i emergències.

FE D'ERRATES

En el passat número de **L'APAGAFUOS** el subtítol introductor que acompanyava l'article titulat "Tortosa s'uneix al club del segle i mig" era erroni, ja que era el mateix subtítol de l'article "Un cos únic de bombers a Catalunya. Utopia o repte?" que vam publicar en la nostra revista número 12 d'octubre del 2011. El subtítol hi havia d'anar era el següent: "L'any 1861 es va crear el Cos de Bombers de Tortosa. En aquest article es repassa la trajectòria dels seus primers 150 anys."

També cal dir que els colors del títol i subtítol de l'article "1986: Crema Montserrat", també del número 13 de **L'APAGAFUOS** havien de ser de color malva, com a la resta de la revista i no pas taronja.

IMATGES

foto - kimpol/bcn

Bombers de Trempt l'any 1978. Procedència de la fotografia: Joaquim Pol

foto - kimpol/bcn

Bombers de l'Aeroport de Barcelona l'any 1977. Procedència de la fotografia: Joaquim Pol

“MATA-FUEGOS BIOSCA”

FABRICACIÓN NACIONAL

PROVEEDOR DEL
EJÉRCITO ESPAÑOL

APARATO
MODELO-MILITAR

Se construyen 20 modelos diferentes, desde 2 a 300 litros de cubida

FÁBRICA DE MATERIAL CONTRA INCENDIOS

MATA-FUEGOS BIOSCA

Via Layetana, 39.

Teléfono 15.019

BARCELONA